

**ZWIĄZEK
PRODUCENTÓW
CUKRU W POLSCE**

Apel Związku Producentów Cukru w Polsce oraz Krajowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego w sprawie zwiększenia ochrony europejskiego rynku cukru

Związek Producentów Cukru w Polsce oraz Krajowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego apelują o zwiększenie ochrony europejskiego rynku cukru poprzez ograniczenie zawierania nowych umów handlowych między Unią Europejską a krajami trzecimi w zakresie ustanawiania zerowych lub obniżonych stawek celnych na import cukru do UE.

Unia Europejska podpisała wiele preferencyjnych umów handlowych z szeregiem krajów na całym świecie. Podczas gdy umowy te zwiększyły zdolność eksportową Unii, doprowadziły również do znacznego narażenia sektora produkcji cukru i uprawy buraka cukrowego na import taniego cukru od największych na świecie krajów produkujących i eksportujących cukier. Negocjacje i wdrażanie kolejnych umów związanych z preferencyjnym dostępem do rynku cukru w UE jedynie pogorszy obecną niekorzystną sytuację konkurencyjną producentów cukru w Polsce i UE.

Od 2019 roku Komisja Europejska podjęła wiele inicjatyw ustawodawczych w kontekście Europejskiego Zielonego Ładu w celu osiągnięcia nadrzędnego celu, jakim jest uczynienie Europy neutralną dla klimatu do 2050 r. Pakiet „Fit for 55”, strategia „Od pola do stołu”, strategia na rzecz bioróżnorodności, ograniczenia w stosowaniu środków ochrony roślin, ustawa o przywracaniu przyrody i dyrektywa w sprawie emisji przemysłowych będą miały znaczący wpływ na sektor produkcji cukru i uprawy buraka cukrowego w UE. Żadna z nich nie będzie miała zastosowania do krajów trzecich, co zapewni im silną przewagę konkurencyjną. W samej Brazylii w rolnictwie stosuje się około 30 substancji czynnych, które nie są dopuszczone w UE ze względu na ich szkodliwy wpływ na zdrowie ludzi i zwierząt, wody gruntowe i środowisko.

Biorąc pod uwagę, że umowy o wolnym handlu mają znacznie zwiększyć handel cukrem i produktami zawierającymi cukier, wpływ na środowisko może być katastrofalny dla krajów spoza Unii. Wskaźniki wylesiania w Ameryce Południowej osiągnęły rekordowo wysoki poziom w 2022 r., głównie z powodu pożarów lasów, które są ściśle powiązane z wypalaniem przed zbiorami, co jest powszechną praktyką w tym kraju. Brazylijski rząd uchylił dekret zakazujący uprawy trzciny cukrowej w lasach deszczowych Amazonii i centralnych mokradłach, co budzi obawy, że doprowadzi to do dalszego wylesiania.

Konkretne regulacje prawne określają zakres działania sektora cukrowniczego w UE od uprawy buraka cukrowego, przez przetwórstwo, opakowania, materiały pomocnicze kończąc na dystrybucji cukru, obejmują tym samym łańcuch żywnościowy „od pola do

stołu”. Kraje spoza UE nie są zobowiązane do stosowania norm określonych dla rolnictwa w krajach unijnych, gdzie wiele środków ochrony roślin jest wycofywanych i nie można ich stosować.

Uprawa buraka cukrowego jest obecnie związana w Polsce i Unii Europejskiej z gwarancją dochodowości dla plantatorów. Przeszkodą w osiągnięciu wyników opłacalności w przyszłości może być szeroki dostęp do unijnego rynku dla taniego cukru z krajów trzecich, mogący zaspokoić znaczną część potrzeb rynku europejskiego, ograniczając przy tym szanse na sprzedaż surowca przez lokalnych producentów.

Poniżej przedstawiamy zestawienie państw, które posiadają ustalone kontyngenty bezcłowe na eksport cukru do Unii Europejskiej. Prosimy jednak pamiętać, że do tego dochodzą jeszcze:

- dodatkowe obniżone stawki celne na kolejne ilości cukru,
- coroczne podwyższenia niektórych kontyngentów,
- zerowe lub obniżone stawki celne na produkty przetworzone, zawierające cukier,
- zerowe lub obniżone stawki celne na etanol, który podobnie jak cukier, wytwarzany jest z buraków cukrowych lub trzciny cukrowej,
- Unia Europejska negocjuje obecnie umowy z: Australią, Indiami, Indonezją, Filipinami, Tajlandią, Turcją, Ukrainą (TRQ).

UMOWY OBOWIĄZUJĄCE	
PAŃSTWO	ILOŚĆ (TONY)
Wietnam	55 000
Japonia	500
Kolumbia	62 000
Peru	22 000
Gwatemala	65 000
El Salvador	24 391
Nikaragua	21 681
Honduras i Kostaryka	19 464
Panama	12 000
Mołdawia	37 400
Gruzja	8 000
Ukraina (ATM)	109 439
Kraje Południowej Afryki	230 000
Ekwador	15 000
Serbia	180 000
Albania	1 000
Bośnia	13 000
Północna Macedonia	7 000
Kraje EPA/EBA (2023/2024)	366 000
UMOWY WYNEGOCJOWANE, JESZCZE NIE OBOWIĄZUJĄCE	
Kraje Mercosur	190 000
Meksyk	30 000
RAZEM	1 468 875

Kraje Unii Europejskiej produkują średnio 15,5 mln ton i konsumują średnio 14,2 mln ton cukru. Import cukru z krajów trzecich posiadających ustalone kontyngenty bezcłowe może wynieść około 1,5 mln ton cukru rocznie. Liczba ta stanowi odpowiednio 9,6% produkcji i 10,5% konsumpcji cukru w Europie.

Cukrownie w Unii Europejskiej zapewniają około 24.000 bezpośrednich miejsc pracy i wspierają kolejne 250.000 dodatkowych miejsc pracy wzdłuż łańcucha dostaw. Tylko w Polsce ponad 26.000 plantatorów dostarcza buraki cukrowe do zakładów, w których zatrudnienie znajduje tysiące kolejnych osób.

Napływ taniego cukru, importowanego z krajów trzecich może jeszcze bardziej zakłócić rynek, zmniejszyć produkcję i doprowadzić do utraty wielu miejsc pracy. Dlatego apelujemy o powstrzymanie zawierania kolejnych umów handlowych, które mogą narazić branżę cukrowniczą na kolejne spadki cen, zamykanie cukrowni oraz porzucanie uprawy buraka cukrowego.

Związek Producentów Cukru w Polsce
Krajowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego

Warszawa, 27 stycznia 2025 roku